

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felszólítások ide intézendők.

SZERKESZTŐSÉG
Uri-utca 133. szám.

SZENTÉS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelen minden szombaton.

Hirdetési árak:

3 hasábos peticorért egyszeri hirdetésnél 20 kr., kétszerinél 15 kr., háromszorinál 10 kr. számítottatik.

„NYILTTÉR”

minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásánál 30 kr.

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el.

Mit állítsunk ki az 1885. évi budapesti általános kiállításon?

I.

„Közel negyven éve, hogy nem volt az ország fővárosában iparkiállítás és húsz éve, hogy nem rendeztünk Budapesten gazdasági kiállítást.

Ez idő alatt úgy az ország egyes városai, mint a külföld is sűrű egymásutánban rendeztek kiállításokat, melyeken a hazai termelők csaknem kizárólag hazafini kötelességerzetekben vettek részt, mert csak kivételes esetekben várhattak oly anyagi előnyöket, melyek a hozott áldozatokkal arányban állottak.

Most, midőn általánossá kezd válni az a meggyőződés, hogy a hazai ipar fejlesztése legfontosabb és legsürgősebb feladataink közé tartozik: a hazai ipar állapotával, termelési képességével és hiányaival alaposan és rendszeresen meg kell ismerkednünk.

A hazai ipar — legtöbb ágában — már ma is a fejlettség oly fokán áll, hogy szükségleteinket a hazai ipar termékeivel fedezhetjük.

Magyarország iparának azonban eddig nem volt még egyetlen alkalma sem, hogy készítményeit teljes áttekinthetőséggel, alkalmas helyen és időben a fogyasztó közönség egész tömegének bemutatthatta volna.

Egyik legfontosabb feladatunk ennél fogva a hazai fogyasztó közönségnek iparunk számára való meghódítása és a versenyző külföldi termékeknek lehető kiszorítása, ezt azonban leginkább úgy érhetjük el, ha rendszeres, általános kiállításban feltüntetjük a nemzet színe előtt azt, mivel rendelkezünk.

E célból az 1885-ik évben Budapesten, az ország fővárosában, mint a társadalmi, értelmi, anyagi és forgalmi erők központjában országos általános kiállítás fog tartatni.

A kiállítás általános, azaz nem kizárólag iparkiállítás, hanem gazdasági és allatkiallítással, nemkülömben közoktatásügyi, művészeti stb. tárgyak kiállításával kapcsolatos lesz.

Igy hangzik azon felhívás bevezetése, melyet az országos kiállítási bizottság az 1885. évben Budapesten tartandó országos általános kiállítás érdekében a hazai közönséghez intézett, mely nagy közönségnek egyik csekély alkatrészét városunk tömegkeres magyar közönsége is képezi.

A fentebbi sorokból látható, hogy ezen kiállítás nem kizárólag ipari, hanem általános; s azért keretébe tartozik az ország mezőgazdasági állattenyésztési, erdészeti, bányászati viszonyait is feltüntetni. E cél előmozdítása végett a kiállítás egyes csoportokban lehetőleg teljes, áttekinthető képet fog nyújtani mindennemű hazai készítmény vagy termény állapotáról, a nyers anyagoktól kezdve a legteljesebb műipari részletekig.

Ezen tervzet alapján remélhető, hogy Magyarország közönsége a termelés minden ágában élénk részt fog venni ezen kiállításon, mert nincs olyan foglalkozású férfi vagy nő, ki szakmájába vágó jeles tárgyat nem volna képes előállítani s azzal a kiállítás célját előmozdítani.

Habár azok, kik az eddig megtartott értekezleteken megjelenni szivesek voltak, értesítve vannak a kiállítás szervezéséről, mind az által azon téves hit és felfogás eloszlatása végett, mintha ezen kiállítás tisztán iparkiállítás lenne, szükségesnek

tartom első sorban a csoportokat s azok alkatrészeit, második sorban a kiállítás szabályzatát kelendő tájékoztatás végett e lap hasábjain röviden közölni:

A kiállítás 32 csoportból áll s ezek a következők:

- 1) Mezőgazdaság.
- 2) Kertészet és szőlészet.
- 3) Élőállatok, állattenyésztés és hizlalás.
- 4) Állati termények.
- 5) Erdészet és vadászat.
- 6) Bányászat és kohászat.
- 7) Vegyészeti ipar.
- 8) Élelmi szerek mint iparcikkek.
- 9) Bor és egyéb szeszes italok.
- 10) Agyag- és üvepipar.
- 11) Vas- és fémipar.
- 12) Faipar.
- 13) Bőripar.
- 14) Papiros ipar.
- 15) Fonó- és szövő ipar.
- 16) Ruházati ipar.
- 17) Butoripar és dekoratív lakberendezés.
- 18) Arany- és ezüstművek, disznú ipar és apró áruk.
- 19) Sokszorosító műiparágak.
- 20) Zenészet.
- 21) Tudományos eszközök és műszerek.
- 22) Építési ipar.
- 23) Járművek.
- 24) Gépipar.
- 25) Közlekedésügy.
- 26) Hajózás és tengerészet.
- 27) Honvédelmi felszerelés.

„Szentés és Vidéke” tárcája.

A harangozó leánya.

ELBESZÉLÉS.

(Folytatás.)

„Hagyjuk ezt, kapitány ur!” mondá a polgármester, ki véget akart vetni ezen beszédeknek. „Legyen szives megmondani, mivel szolgálhatok. Talán valami tisztelettel jött a tábornok urtól, mely városunkat illeti?”

„Nem a tábornok ur parancsából vagyok itt, hanem tanácsa folytán; ön fia meghalt!”

„Elég sajnós!” mondá a megszorodott atya.

„Sajnálom,” folytatá a szineskedő, „hogy ezen dolgot kell felemlítenem, mert én is szerettem a fiatal embert, és ha a váratlan halál el nem ragadta volna, bizonyosan barátokká lettünk volna. De másképp történt s nekünk az elkerülhetetlenbe bele kell nyugodnunk.”

„Köszönöm részvétét. De mire való ez, hogy ön a beheggedni készülő sebet újra felszaggatja? — Szóljon a dologhoz!”

„Polgármester ur!” mondá a tolakodó fickó, „mi mind a ketten ezen városban születtünk; szüléim becsületesek voltak és sokat költöttek neveltetésremre, gyermek éveim kellemesen folytak le, mert a székesegyházhoz közel laktunk s ez által alkalmas volt a harangozó leánykáját láthatni s vele játszhatni. Mari kedves leánya volt s már kis korában ritka értelmet tanusított, melylyel mindnyájunkat túlszárnyalt. A milyen lánykorában volt, olyan most mint eladó leány! Láttam fel nőni; a gyönyörű bimbó a legszebb virággá fejlődött és — én megszerettem!

„Akkor önnek magaviselete miatt el kellett szök-

nie s mint hazaáruló tért vissza derék szülői sírjához!” szölt közbe Mari baragra lobbauva.

„Hagyjuk ezt, kisasszony! Gyakran történt már, hogy egy meghódított tartomány lakosai boldognak mondták magukat. Mit veszíthetett volna városunk az által, hogy Francia országhoz csatoltatott? Még nincs nyolc esztendeje, hogy a régi Straszburg város is nagy királyunk oltalma alá helyezte magát. Talán nem jól érzi-e magát, hogy oly hatalmas birodalom alkatrészét képezi? vagy nem képez-e természetesen határt a Rajna folyam Francia és Német ország között?”

„Sem hegyek sem völgyek, sem folyók sem folyamok nem képesek a birodalomak közt a határt teljesen kifejezni!” vizonzá lelkasúlva Mari. Csakis nyelv és a szokások választják el egymástól a nemzeteket. Habár francia zászlók lengenek tornyainkon, szívünk mégis a hazáé, melynek örökké zöld erdősegei azon reményre jogosítanak fel, hogy elébb utóbb jobb napjaink is lesznek. Különböznélne vitatkozunk többet e fölött: önként most a győztesek s a hatalom jogával élnek. A védtelen kénytelen meghunnyáskodni. Ez a gyöngébbek sorsa. Most mondja meg röviden mit akar tőlünk?”

Erdmant Mari ezú szavai annyira meghatották, hogy a polgármester lábaihoz borult s fölkiáltá: „Kegyelem! Bocsnát! Fogadjanak vissza jóindulatukba! Adja nekem Marit nőül, és esküszöm, hogy —

„Ne esküdözze,” szakítá őt félbe Burkhard, „és álljon föl! Nem illik a győzteshez, hogy a legyőzött lábainál fekdüdjék. Álljon föl s távozzék. Ön magaviselete nem volt olyan, hogy ily jutalomban részesüljön. Távozzék s ez ügyben ne fáradozzék többet hozzánk!”

A gonosztevő felállott s még ez utolsó eszközt kísérlette meg, a midőn látszólag nyugodtan, de belső elnyomott dühvel, mondá: „Ne beszéljen így velem! Mert bármily véleményök legyen is felőlem, mégis befogom önöknek bizonyítani, hogy még nem szűnt meg egészen

a szülővárosomhoz való szeretet. Még csak néhány pillanatig hallgassanak meg, és én azon reménynyel kecsgetetem magamat, hogy ezen házba való belépésemet áldani fogják. — Gondolják meg, hogy a Párisból érkezett legújabb rendeletek igen elszomorítókat Speyer városára nézve, és könnyen érheti ugyanazon sors, melyben a szomszéd városok részesültek. Az sem ismeretlen, hogy az ellenség hasonló esetekben szeliden járhat el, ha akar. Azt is tudják, hogy én a tábornoknál nagy kegyben állok. Azért az eszélyesség azt parancsolja, hogy jó lábon álljanak velem. Adja nekem Mari kezét és a bő bizonyosan védeni fogja ipa házáat, mert annak fogom őt tekinteni.”

„Sohasem fogom Marinak azt a tanácsot adni, hogy önnek ohaját teljesítse. Különböznél mit szölsz hozzá gyermekem?”

A leány felegyenesedett, a kapitány elé állott s erőteljes hangon mondá:

„Előbb a hegyeknek kellene összeomlaniok s engem összezuzniok. Takarodjál innen, gonosztevő, s mondd meg francia társaidnak, hogy egy német hajadon az áru-lót utálja s megveti! Mondd meg uradnak és cimboráidnak, hogy egy becsületes koldust elébe teszek egy becsületes szökevénynek, habár ez aranyba és selyembe öltözve volna is. Mondd meg nekik ezt, XIV. Lajos kapitánya, s magad se feledd ezen szavakat, mert hazáját hön szerető leány szívéből fakadnak!”

„Értem!” vizonzá a gonosztevő fogcsikorgatva, „megyek! De most hadd essék le az álarc, mely alatt már régen nyögök. Tudjátok tehát, hogy erőszakkal fogom azt kicsikarni, a mit kéresemre nem akartatok adni. Mi urak vagyunk, még pedig nem csak vagyónotok, hanem testeitek urai is! Porban fogtok fetrengeni előttem és kegyelemért esedezni. Hanem bosszu lesz most jelszavam: bosszu! a legszörnyűbb bosszú!”

(Folytatása következik.)

- 28) Egészségügy.
29) Házi ipar.
30) Iparoktatás.
31) Nevelés és közoktatás.
32) Képzőművészet.

Az állandó kiállításon kívül lesznek még bizonyos időhöz kötött úgy nevezett időleges kiállítások is, u. m.:

- Május 1—10-ig baromfi-kiállítás.
Május 10—20-ig első tavaszi virág-kiállítás.
Május 17—24-ig hizott állatok kiállítása.
Május 20—30-ig juh-kiállítás.
Június 10—20-ig második tavaszi virág-, gyümölcs- és zöldség-kiállítás.
Július 1-től aug. 30-áig iparossegédek és tanoncok munka-kiállítása.
Aug. 15—25-ig nyári virág és gyümölcs-kiállítás.
Aug. 20—30-ig élő méhek kiállítása.
Szept. 1—10-ig szarvasmarha és sertés-kiállítás.
Szept. 10—20-ig tej gazdasági termékek kiállítása.
Okt. 1—15 őszi virág-, gyümölcs, szőlő- és zöldség-kiállítás.
Őszi lóversenykor: lókiállítás.
Ugyanazon időben: ebkiállítás.
A fentebbi csoportozatból látható, hogy az emberi foglalkozás minden neme van fölveve, tehát nincs oly tárgy — kivéve a kiállításból kizárt gyulekony anyagokat — mely ki volna zárva a kiállításból.

Nézzük most a részletes programot.

A mezőgazdasági csoportba tartozandók: 1., kenyértermények és magvai, u. m. őszi és tavaszi buza, rozs, árpa 2, 4 és 6 soros; zab, tengeri, tönköly, pohánka, köles, bab, borsó, lenese és rizs. — Ezen magvakból fajtánként 3 liter küldendő be, még pedig az 1884 évi termésből. 2., Gyógynövények és ezek magvai, 3., Dohány, dohány-gyártmányok és egyéb narcoticus növények. 4., Rostos növények, ezek rostjai és magvai, u. m. kender és len egész növények, száraz áztatott és nyers állapotban, kikészített (tilított, tört, simított, gerebenezett) állapotban, stb. 5., Mezőgazdasági kereskedelmi és iparnövények: ilyenek repeze és gomborka, napraforgó, enkorrcépa, komló, burgonya, mályva, ürömfüvek, kőménymag stb. 6. Takarmánynövények és ezek magvai. 7., Gazdaságok berendezése terveirajzokban stb.

A többiről jövőre.

FELHÍVÁS

Szentes város lakosságához!

Az 1885. évi budapesti országos általános kiállítás ügyében működő szentesi helyi bizottságnak f. évi dec. 2-án tartott ülésének határozata alapján tisztelettel értesítetik Szentes város lakossága, hogy a kiállítás iránt érdeklődők s abban részt venni óhajtók a bejelentési íveket a szentesi polgári iparos és gazdasági kör elnökségénél és az egyes ipartársulatok elnökeinél, nemkülönben a régi kézimunkák és egyéb házipari cikkek kiállítására vállalkozó hölgyek a szentesi jótékony nőegylet elnökségénél vehetik át. A bejelentési határidő folyó évi december 20-áig tart, mely időn túl netalán érkező bejelentések csak nagyobb térdíj fizetése mellett fogadhatók el. A bejelentési ívek december hó 20-ig Balázsovits Norbert bizottsági jegyzőnek kézbesítendőek. A ki valamely ügyben felvilágosítást óhajtana, sziveskedjék fordulni alulírottakhoz vagy tek. Koller Gábor alelnök urhoz.

Amidőn alulírottak a fentebbi értesítést a t. cz. közönség becses tudomására hozzák, egyszersmind a bizottság nevében s városunk jó hírűvének érdekében felkérjük a minden jó, szép és nemes iránt érdeklődő mindkét nembeli közönséget, hogy ezen kiállításra minél számosabb résztvevő jelentkezni sziveskedjék.

Szentes, 1883 dec. 6.

A helyi bizottság nevében:

Balogh János,
elnök.

Balázsovits Norbert,
jegyző.

Csongrád megye köztörvényhatósági bizottságának 1883. évi december hó 10-én Szentesen megtartandó rendkívüli közgyűlésén előtézendő ügyek tárgysorozata:

Alispáni jelentés a központi hivataloknak Szentesre lett áthelyezése tárgyában.

A november 7-én megejtett megyei bizottsági tagok választására vonatkozó jeleutések és a bizottsági tagok igazolása.

A nagym. m. kir. belügyminiszterium intézvénye, mellyel a megyének 1884. évi költségvetési előirányzatát módosításokkal leküldi.

Ugyanannak a megyei pótadó kivetése, behajtása és kezeléséről szóló szabályrendelet alkotása tárgyában kelt intézvénye.

Ugyanannak intézvénye, melyben a megye központi hivataloknak Szegvárról Szentesre lett átköltözését jóváhagyólag tudomásul veszi.

Ugyanannak intézvénye, a magas kincstár részére engedély mellett termelt dohány beváltásánál szükséges politikai biztosok kirendelése tárgyában.

Ugyanannak intézvénye, melyben a használatlanul maradt szegvári megyeháznak árverés útján eladását engedélyezi.

Ezzel kapcsolatban Pünkösti Ferenc kir. mérnök által beterjesztett becsű jegyzőkönyv alapján teendő intézkedések megtétele.

Ugyanannak a megyei segéd- és kezelőszemélyzet által költözködési díj címen kért segély összeg utalványozása tárgyában felterjesztett folyamodványra kelt intézvénye.

Ugyanannak intézvénye, a szentesi megyeháznál beépített vastartályok tárgyában.

A vallás és közoktatási m. kir. miniszterium intézvénye a megye által a szentes-bödi kongó út építési céljaira a Horgosi Kárász alapítványból felvenni célba vett 30,000 forint tárgyában.

A m. kir. belügyminiszterium körrendelete, a mezőgazdasági érdekeinek megóvása iránt kiadott tilalmak áthágói megbüntetések céljából szabályrendelet alkotása iránt.

A megyei kir. építészeti hivatal jelentése, a mind-szent-alyói hitbizományi uradalom tulajdonát képező alsó anyási töltés belebuzesésének miben állásáról.

A megyei főorvos véleményes jelentése, Algyő községben önálló orvosi állomás felállítása tárgyában.

Szentes város képviselői közgyűlésének tanácskozási szabályrendelete.

Dorozsma város szabályrendelete.

A csongrádi járás szolgálójának Csongrád város kórházi pénztára mikénti kezeléséről szóló jelentése.

Zolnai Ferenc köldörtségi elnök jelentése a felosztott Jász-Kun kerületek közötti vagyonaiból Dorozsma városát illető rész megállapítása tárgyában.

Slosztarik János szabadkai főgymnasiunai tanár kérelme, Heiman Mária volt szabadkai tanítónő képezdei növendéknek Szegvárra lett elszállítása alkalmából felmerült költségeinek a Horgosi Kárász alapítványból leendő megtérítése tárgyában.

A nagym. kir. közmunka és közlekedési miniszterium intézvénye, a megyei utibiztosok minősítése tárgyában.

Kelt Szentesen, 1883. december 3.

Stammer Sándor
alispán.

Kertészet

A füge termeléséről.

Kevés ember gondolná, hogy nálunk a fügét haszonnal is tenyészteni lehetne, pusztán a szabadban s minden üvegház segítségével nélkül.

Pedig úgy van. S nem csak, hogy nagyobb fáradság vagy költség nem kívántatik hozzá, hanem könnyű szerrel oly jeles fügét termeszthetünk éghajlatunk alatt is, a melyen csak kell, és kiváltképpen ha vasutunk lesz, a füge termelés némelyeknek nagyon ki is fizetné a fáradságot, mert a friss füge, nagyon jól értékesíthető különösen a fővárosban, hova eddig a déli országokból szállították a nyers fügét, de ennek az a hátránya volt, hogy csak éretlen fügét lehetett szállítani, mert ha olyan messze földről már teljesen érett gyümölcsöket küldtek volna, azok a szállítás alatt elromlottak volna. Így hát csakis éretlenek jöttek mindig a kereskedésbe, pedig ezek nem is hasonlíthatók a teljesen érett gyümölcshöz.

Míg nálunk, ha vasut lesz, még a gyümölcs leszedése napján ott lehetnének az árual a főváros piacán.

Nem tartjuk azért feleslegesnek a füge tenyésztéséről röviden szólni, igyekvő kisebb birtokos és kert tulajdonosok hasznát vehetik annak, valamint a kik talán saját szükségletükre jónak látják is vele próbát tenni.

A fügefának, délnek fekvő s a nap sütésének ki-

tett hely, mely jó kövér földdel bír, — az alkalmas. Különösen kerítések és épületek mellett.

A fügefa szaporítása többnyire bujtványozás által történik, s a gyökeres egy éves bujtványokat april vége fele ültetjük rendes helyükre.

Az első évben a gyomok irtásán és nagyszárazság esetén a locsoláson kívül egyéb teendőnk sincs, ősszel pedig mint a szőlőt elfedjük s még azon felül rá szalmás trágyát hintünk.

Második év végével a falra, kerítésre, vagy lécek-kilvázatra a fieskat, hogy úgy alakuljanak a növesben, mint ezt a barackfáknál vagy rugasoknál is szokták tenni.

A második ősszel ismét eltakarjuk az ágakat, kampókkal a földhöz szegezve, s szalmával takarjuk be, és csak vagy két hét múlva földdel is, hogy az ágak jól kiérhessenek.

Harmadik évben a felesleges gallyakat levagdadjuk, midőn már gyümölcsöt hoznak. S ekkor szárazság esetén locsolni kell a fát, hogy a gyümölcsöt el ne rugja.

A füge nálunk kétszerre érleli meg gyümölcsét, s a gyümölcs egyrésze őszre megéri, míg a másik rész nem érik meg, hanem éretlenül marad, s ez a rész télelre, a fával együtt, rendes módon földdel eltakarandó.

S ez adja másik évben a legédesebb és legbecsebb fűgét, a mellett igen jókor megéri, és ilyenkor az ára is nagyobb mint máskor.

A fügének sok faja van, de legajánlatosabb ezek közül a nagy körte alakú olasz faj, az igen nagy, szultán füge, továbbá a hosszukás, igen finom smyrnai füge.

Mostantól kezdve a Tiszán következő menetrend lesz érvényes:

Szegedről Szentes-Szolnok-T. Füred-Örvényre: kedden reggel 7 órakor.

Szentesről Szolnok-T. Füred-Örvényre: kedden déli 12 óra előtt nem.

Szolnokról T. Füred Örvényre: szerdán délben. Éjjeljelzés T-Roffon.

T-Roffról T-Füred Örvényre: csütörtökön reggel 7 órakor.

T-Füred Örvényről Szolnok-Szentes-Szegedre: pénteken reggel 7 órakor.

Szolnokról Szentes-Szegedre: szombaton déli 12 óra előtt nem. Éjjeljelzés Szentesen.

Szentesről Szegedre: vasárnap reggel 7 órakor.

Szegedre érkezik: vasárnap délben.

Szegedről Titel-Zimonyba: csütörtökön és vasárnap 7 órakor reggel.

Zimonyból Szegedre: hétfőn és pénteken délután 3 órakor.

Titelből Szegedre: hétfőn és pénteken este.

Török Becséről Szegedre: kedden és szombaton reggel 6 órakor.

Szegedre érkezik: kedden és szombaton délután 2 órakor.

VILÁGFOLYÁS A.

Még mindig az egyiptomi sereg megsemmisítése képezi a beszéd tárgyát.

S ez a nagy vereség még igen súlyos bizonyalmaknak lehet forrásává kiváltképpen az angolokra nézve, mert e felkoncolt sereget is egy angol vezette, t. i. Hicks pasa, a tisztok nagyobb része is angol volt, minél fogva a benszülöttek a veszített csatát az angolok legyőzetésének ítélik, a mi a könnyen lázadó nép szemében felette sokat árt Anglia tekintélyének. Azonul északi Egyiptomban is angol csapatok vannak most, melyekkel az alpróféta, ha ugyan észak felé talál nyomulni csakugyan összeütközik, s akkor az angol többé ki nem vonhatja magát egy rettenő fáradalmas és költség háborúból.

Érdekes egy fiatal magyar tisztnek a levele, ebből a megsemmisített seregből, mely levelet az illető halál sejtelmektől meglepetve irt haza Magyarországra.

A Hicks pasa táborkarában volt ugyanis egy fiatal 26 éves magyar lovasszázados, Matyuga Sándor, ki azelőtt a közös hadseregben volt tiszt. Szeptember 30-án irt utoljára s azóta hirtelen nem érkezett; küldött leveleinek egyike így hangzik: Khartum, 1883. szept. 18. „Fél óra múlva elhagyjuk Khartumot, hogy megkezdjük a nagy expedíciót Kordofan és Darfur ellen Egész bizonyossággal irhatom azonban már most, hogy nagyon kevés reményem van arra, hogy Kordofanból valaha visszatérjek. Hosszabb idő óta üldöz engem annak a sejtelmé, hogy ott kell hagynom az én fiatal életemet. Különbözik pedig abból, a mit a Mahdiről tudok, ezt teljes joggal következtethetem is. Sere-

Folytatás a mellékleten.

Jönné csak én hozzám, ha nem egyébbel, de egy kis kegyérrrel s szalonnával már mégis csak megvendégelném!

* * *

Kérdi a pap az iskolás gyerektől:

— Mond meg kis fiam ki teremtette a világot?

— Bizony én tiszteletes uram, nem tudom, mert már én így értem a világot mikor megszülettem!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZÍVOS BÉLA.

NYILT-TER.*)

Mohr Rozália,
Glück Móz
JEGYESEK.

*) Az e rovatban közlöttnek sem tartalma, — sem alakjáért nem vállal felelősséget a Szerk.

A hit jutalma.

„Budapest. Tekintés úr! Körülbelül egy hónapja, hogy megkezdtem a Brandt-féle svájci labdacok használatát, azon hitben hogy végre föltaláltam az engemet gyöttrő székrekedések arcnumát. E hitemet a legfényesebb eredmény igazolta is, mert azok használata egészségemet teljesen helyreállította. Nem mellőzhetem, hogy önnek e szeréért legmélyebb hálámát ki ne fejezzem. Tiszteelője: Potteri J. nyugalmazott honvedezredes. Nemzeti szálloda. (Brandt Richard gyógyszerész úrnak Zürichben. Svájc.)“

Brandt R.-féle svájci labdacok, mivel a vért tisztítják, a legtöbb krónikus betegségben, legjobb sikerrel használhatók.

E mindnyájunk által nagybecsült szert illetőleg szükséges arra figyelni, hogy használatra a valódi labdacokat szerezzék meg. Minden doboz címlapján kell, hogy Brandt Richard névaláírása a svájci fehér kereszt vörös mezőben meglegyen.

Egy doboz ára a gyógyszerárakban 70 kr.

174. szám. Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbíróság 524/p.83. számú végzése által Németh Imréne szül. Papp Franciska végrehajtó javára Kóha Mór szentesi lakos ellen 500 ft tőke, ennek 1883. év jun. hó 5 ik napjától számítandó 6% kamata és eddig összesen 44 ft 10 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1322 ft 76 kr-ra becsült házi butorok házi eszközök, hordós horok stb. álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 3472/p.1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes lakásán Szentesen leendő eszközösre 1883-ik év december hó 10 ik napjának d e. 9 órája határodtó tüzeik és ahhoz a venni száadékosok ezzennel oly megjegyzései hivattak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében a legtöbbet igények becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vetelára az 1881. évi LX. t. c. 108 § ában megállapított feltételek szeriut lesz kifizetendő.

Kelt Szentesen, 1883-ik évi decemb. hó 1. napján.

Ónody Károly
kir. bírósági végrehajtó.

KARÁCSONYI és ÚJÉVI AJÁNDÉK.

5 évi jótállás!

Alólírottnak van szerencséje a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséggel, és mindenféle a varró-szakban való iparosokkal, u. m. szabó, cipész, szijgyártó stb. tudatni, hogy a legjobb hírben álló cégnek

C. O. OHM

udvari varrógép szállítónak Budapestről

a bizodalmit megnyertem, és nekem egy flók-raktárt adott át, amalfogva nálam egyedül kaphatók a valódi Howe, Anker, Singer, Wehler és Wilson varrógépek, cilinder gépek, Wehler és Wilson-féle amerikai varrógépek egyenes tüvel, családok és iparosok számára, melyek a párisi kiállításon a legnagyobb érdemet nyerték 684 frank értékben, eredeti gyári árbau jótállás és részletfizetés mellett.

Egyidejűleg figyelmeztetem a t. közönséget, hogy nálam csakis új gépek kaphatók, nem ugy, mint a vidéken házaló ügynököknel, kik mindenféle ócska gépek becseregetésével ámitják a jóhiszeű közönséget, melyekből pedig a legnagyobb kellemetlenségek keletkeznek.

Továbbá bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy ép ugy mint eddig, ezenel is mindenemű férfi öltönyök elkészítését elvállalok, ugy szinte nálam minta szeriut a kelme kiválasztható és leggyorsabban elkészíthető.

Bátor vagyok ezen hirdetésemet figyelembe ajánlani, vagyok alázattal

GROSZMAN ADOLF,
gépraktáros s férfi szabó.

Raktára a Murozsi-féle házban, az evangetikus templommal át.

A gépek törlesztése havi, vagy heti részletfizetéssel is eszközölhető.

KARÁCSONYI és ÚJÉVI AJÁNDÉK.

LISZT ÜZLET MEGNYITÁS.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, miszerint helyben
a Tóth József nagy gőzmalmában

LISZTRAKTÁRAT

állítottam fel, melyben a legfinomabb henger-liszt és mindennemű liszt,

KORPA, DARA és KÁSA

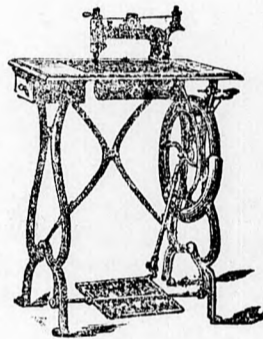
kis és nagymennyiségben, s a legjutányosabb árban folyton kapható.

Tisztelettel:

TÓTH ÁRPÁD

Minden a varrógépekhez megkívántató olaj, cérna és tű nagyválasztékban.

Előnyös feltételek és havi részletfizetések mellett.



Hirdetmény.

LÓVI BERTA tudatja a n. é. közönséggel, hogy **szülésznői diplomát nyert**, s szolgálatait a t. közönségnek tisztelettel felajánlja.

Lakása BÁRÁNY JÓZSEF kőmives úr házában I. t. 490.

Szegényeknél fizetés nélkül működik.

A város tulajdonát tevő piac és vásárhelypénz szedési jognak, a f. évi 88 kgy. sz. végzéssel elrendelt nyilvános árverésen bérbe adására határidőn, a városi tanácssteremben f. év dec. 10-e d. e. 9 órája tűzetik ki, hova árverezni kívánók 130 frt bánompénzzel ellátva meghivatnak.

Az árverési feltételek Mikec Ferenc tanácsnoknál, a szokott hivatalos órákban megtekinthetők Szentés, 1883. november 22.

Mikec Ferenc
tanácsnok.

H I R D E T É S.

Alulírott van szerencsém tudatni a tisztelt hölgy közönséggel, hogy a téli idényre ugy mint eddig most is

T É L I K A B Á T O K A T

béléssel bélés nélkül és szűcs munkával együtt, a legdivatosabban készítek, és egész kiállítással elfogadok.

Bátor vagyok tudtokra adni a tisztelt hölgyeknek, hogy

az üzletből visszamaradt kabátokat bámulatos olcsó áron adom,

mivel véglegesen eladni szándékozom, ennél fogva becses figyelmükbe ajánlom magamat a venni szándékozóknak, — kérem becses látogatásait a tisztelt vevőknek és megrendelőknek.

Maradtam tisztelettel:
Zsoldos János
női-szabó.

(Lakásom az aprójszág piacon Hajlú kovács féle ház megatt levő közben)

SCHLEIER ISTVÁN

vas-, fűszer- és festék kereskedő (Kispiactér I. tized 113 szám.) ajánlja **kellőleg felszerelt raktárát minden nemű vas-, fűszer- és festék árukban a lehető legjutányosabb árak és pontos jó kiszolgáltatás mellett különösen ez idényre alkalmas és alább felsorolt árúkat.**

Gömbölyű (oszlop) kályhák fa és szénfűtésre. Szegletes kályhák fa és szénfűtésre. Szegletes (Kastel Fräshück) kályhák. Szabályozható (Régulir) szén és Coaks kályhák. Lábon álló öntött takarékos tüzhelyek sütő és sütő nélkül lábon álló plé takarékos tüzhelyek sütő és vízmelegítővel vagy a nélkül lábon álló asztal forma tüzhelyek sütő vagy sütő nélkül, lábon álló gömbölyű tüzhelyek thea és kávé főzésre, plé kályhák gömbölyű vagy szegletes alakban, falba rakó takaréktüzhely lemezek keretek, sütők, ajtók, csövek, továbbá kitűnő zománcu Teschen-féle öntött és kék fehér zománcu (Hardt et Comp) féle plé edényeket.

Azonfelül elfogadok megrendeléseket minden oly szakmába vágó árukra melyeket üzletemben nem tartok ugyan; de azokat a lehető legrövidebb idő alatt és a legolcsóbban igyekszem beszerezni, így pl. Tizedes, kosaras, horgos és serpenyős mérlegeket, mindennemű gazdasági gépeket, szerszámokat és különösen VARRÓ GÉPEKET bámulatos 35—40 frt. olcsó árakon jöttállás mellett.

5374
1883

Hirdetmény.

Csongrád megye tisztviselői karának hivataloskodási ideje a f. év végével lejárván; a megye törvényhatósági bizottsága f. év október 23-án és folytatva tartott őszi rendes közgyűléséből 212 sz. alatt kelt határozatával az általános tisztújítást 1883-ik év december hó 19 és esetleg következő napjaira kitűzte; — említett határozat folytán felhívom tehát mindazokat, kik a megyénél választás alá eső tisztviselői állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy ez iránti jelentkezési kérvényeiket a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883-ik évi I. t. ez. szerinti képesíttségüket igazoló okmányokkal felszerelten, **folyó év december 10-ik napjáig** mint záros határidőig Meltóságos Zombori Rónay Lajos Főispán urhoz Kis-Zomborban, annyi-
val inkább beadják; mert az elkésztett ilyenmű kérvények figyelembe vételű nem fognak.
Szegevár, 1883. november 8-án.

Stammer Sándor,
Csongrád megye alispánja.

WEIL SALAMON ajánlja a legjobb minőségű boglyasai és

porosz salon

K Ö S Z E N É T,

jutányos árakon. Az áru házhoz szállítatik.

Megrendelések elfogadtnak a tulajdonos, ref. templom mellett levő lisztkereskedésében is.

Borzasztó katasztrófa Casamicciolában!

Julius hó 28 án a Caux de foudsi, svájci óragyáros

Ischián eltemetett

és ugyanott élte 41-ik évében a romok közt megfulladt. Dacára minden utánjárásnak, melyet a gondnokul kinevezett nápolyi Giacomo Bullati eszközölt, — sem rokonok sem örökösök tel nem találhattak, minélfogva az egész vagyon az államra szállott. Egy küldemény, mely 2463 drb valódi svájci órából és aranyekszer tárgyakból állt, mely keletre volt szárvna s Bécsen keresztül irányított, ez okból Revauxfias Ferenc szállító ur által, augusztus hó 7 en vis-zatartatott, és ezen szállítvány alólirott óra- és aranyárú bizományi haznak ez évi október hó 15 en, azon feltétellel adatott át, hogy az összes árúk csupán a szállítási és vám-költségek fejében tehát **majd nem ingyen**, elárulsítsa, hogy a hagyatéki tárgyalás, mielőbb keresztül vihető lehessen. Minden óra próbálva és percre szabályozva van és a fedelek vésete valódi aranytárgyak tokjai s körülbelül annyit érnek, mint most az összesnek az ára.

350 drb henger-zsebóra legfinomabb francia arany doublé — vagy erősen ezüstözött nickel fedélle finomul vésvé és guillochirozva, erősen aranyozot óralánccal, arany faconnal pontosan percre egyez tetve. Összeen csak **4 frt 95 krért**, ugyanezek valódi 13 próbás ezüsből, a cs. kir. osztr. magy. hitelesítő hivatal által próbálva, és erősen aranyozva, csak **6 frt 60 kr.** Ugyanezen henger órák nehéz, valódi 14 kar. arany, a cs. k. osztr. magy. hitelesítő hivataltól próbálva, előbb **45 frt**, most csak a neveséges **17 frt árért.**

250 drb horgony-óra legfinomabb francia arany-doublé, vagy erősen ezüstözött alany tokkai finomul gravirozva és guillochirozva, 15 valódi rubin-al, szabályozó készülékkel. másodperc mutató és pompás láncsal, finomul igazítva csak **7 frt**. Ugyanezek nehéz valódi 13 próbás ezüsből a cs. kir. osztr. magy. fémjelző hivataltól hitelesítve és erősen aranyozva, csak **11 frt 50 kr.**

200 drb washingtoni remontoir-óra, nehéz ezüstözött nickel vagy arany doubléből föülről kules nélkül fölhuzandó, mechanikus mutatókészülékkel, lapos üveggel és emial-lappal, másodperc mutatóval, igen finoman a percre regulálva s pontos belső művel, a legjobb, legjelesebb óra a világon; ára pompás óralánccal együtt csak **8 frt 50 kr.**

180 drb ezüst remontoir óra, nehéz valódi 13 lator a cs. k. osztr. magyar fémjelző hivatal által jelzett ezüsből, föülről kules nélkül fölhuzandó, mechanikus mutatókészülékkel, lapos üveg, emial-lap és percmutatóval percre regulálva, legkitűnőbb óra a világon, ezelőtt 25 frt most csak **13 frt 50 kr.** poton áron

A helyes járásért 5 évig jótállok.

217 darab valódi arany gyűrű, utánzott gyémánttal, minden nagyságban, valódi 6 karátos arany, finom bárony tokban, darabja csak **3 frt 75 kr.**

184 pár gyémánt fülbevaló vagy gomb, valódi 6 karátos aranyba foglalva, a cs. k. fémjelző hivatalnál jelezve, pompás gyémántokkal s finom bárony tokban, párja csak **3 frt 75 kr.**

222 pár fülbevaló, valódi jelzett 6 karátos aranyból, finom klárisal, tokkal együtt párja csak **1 f 50 kr.**

164 darab emlény, francia double aranyból, mügyémántokkal, csak **2 frt 59 kr.**

150 darab mell- vagy nyakkötő tű, valódi 6 karátos, a cs. k. fémjelző hivatal által jelzett aranyból, pompás mügyémántokkal kirakva, tokkal együtt darabja csak **1 frt 80 kr.**

250 darab előingbe való gomb, valódi 6 karátos, a cs. k. fémjelző hivatalnál jelzett aranyból, csodaszép mügyémánttal, darabja **1 frt 80 kr.**

Ezen ékszernek gyémántjai oly pompás közörtléssel s tüzes drágya birnak, hogy ezekkel minden valódi, oly drága összeggel fizetendő ékszer meggazdálkodhatatik.

Postai megrendelések, valamint távirati megbizások, melyek csak utánvétel vagy az összegnek bektüldése elleneben teljesítettnek, következő cím alatt intézendők.

Schweizer Uhren- u. Goldvaaren Commis-
sionshaus W I E N,

Leopoldstadt, Schiffamtsgasse 20.

J. H. RABINOWICZ.

günk összesen 10,000 gyalogos, 1 ütég 8 cméteres Krupp-ágyú, 1 ütég hegyi löveg, 1 ütég Nordenfeldt golyószóró, 500 lovas és 8000 tevé részben vízzel, részben lőszerrel, eleséggel megrakodva. Ennek ellenében Mohamed-Achmed serege 15,000 fegyveres gyalog, 15 ágyú, néhány száz lovas és 160,000 lándzsás ember! Lőszerünk, eleségünk van bőven. Van víze elég, Obeid előtt és Obeidben erősített hadalásokkal rendelkezik s van visszavonulási útja Darfur fele. S mi még Kairóba sem mehetünk, mert Berberben és Suakinban lázadás tört ki. Azonfelül Khartum fele is a Mahdi pártján van. A drágaság rendkívüli. Egy dollárnak itt annyi értéke van, mint otthon egy huszarnak. Ma utazunk Om-Dorman táborába, hol a hadsereg összpontosítva van: holnap megyünk Duemhe, oman Obeid felé, hol, ha győzünk, a Mahdi Darfurnak fog vissza vonulni, a hova mi üldözendjünk. Utolsó levele Zaragából, szeptember 30-án kelt, ebben a többi közt így szól: Az ellenségről semmi különös hírt nem kaptunk. 26-án jöttünk el Duemből, 14 óra alatt értünk Chalba, hol másnap megpihentünk. 28-ikán indultunk Zaragába, hova 9 óra alatt érkezünk meg. Tömerdek a felgyült esővíz. Hogy innen hova megyünk, azt csak ma tudjuk meg, mindenestre oda, a hol ivó vizet kaphatunk. Egyelőre sem az egészség, sem a szomjuság, de a forráság miatt sokat kell szenvednünk. A menetek hosszúságát a rendkívül erőszítők. Az én szolgálatom váltakozik, az egyik napon elővéd, a másikon hátfedezet a lovasággal. Fáradtságunk tömerdek, mindazonáltal, há! Istennek, egészséges vagyok. Néhány nap múlva okvetetlenül az ellenségre kell bukkannunk. De mi fog történni akkor... Ha a szorosok előtt ütközünk össze az ellenséggel, akkor győzünk, — különben nagy kérdés!”

És jól sejtett a fiatal magyar tiszt, mert nem a szorosok előtt, hanem a szorosokban történt meg az ütközet, melynek mi már most tudjuk, csakugyan a lett a vége, hogy az egész sereg felkoncoltatott, s nyilván a fiatal magyar tiszt is, mert azóta semmi hír róla.

Igen nevezetes dolog a német és a muszka közti közeledés.

A muszka cár ugyanis nem rég levelet írt, Vilmos német császárnak, hogy mindazon hírek, mintha a muszka a német, vagy Austria-Magyarország ellen támadást tervezne, merőben nem igaz sőt Muszkaország a legbarátságosabb érzéssel van mind a két hatalom iránt.

Erre aztán az öreg Vilmos császár is válaszolt, melyben barátságát és békeszeretét hangsúlyozza.

Igy hát ismét több kilátás lenne a békére, bár mindig szerfelett gyanus, mikor olyan nagyon emlegetik azt a békés szándékot.

Mert ha csakugyan nem volna fenyegetve a béke, felesleges volna azt minduntalan emlegetni.

Különbösen a dolgot olyanformán lehetne megmagyarázni, hogy a muszkanak csakugyan lehetnek háborús szándékai, de látván hogy a német szövetségesekkel mennyire megerősítette magát, — jónak látta szépen visszahuzódni, s most a béke áldásait magasztalgatni.

Hiszen volnának csak szövetségei! Bizonyosan majd másképp beszélne akkor, de sem a szerbekben, sem az oláhban nem bizhatik, hű szövetségesének a franciának pedig, kezét lábát megkötötte Bismark a spanyol szövetséggel.

A német-spanyol barátság megszilárdítására, egyébiránt, a német trónörökös most Spanyol országban időzik, hol a nép rokonszenvesen fogadja, s egyre másra rendezik tiszteletére a nemzeti mulatságot, a bika viadalokat.

Többek közt csak egy viadalon 7 bika és több mint 70 ló öletett meg a közönség roppant mulatságára, míg a német trónörökös láthatólag idegenkedik eme véres mulatságoktól. A spanyol nép azonban annyira szereti e vérengéseket, hogy az a király a melyeknek eszébe jutna e vademberhez illő mulatságot eltörölni: trónjával játszanék!

A magyar országgyűlésen az újabb adóemeléssel tanácskoznak. Közöljük is röviden, Somssich Pál ide vonatkozó beszédét.

Somssich Pal nem szavaz meg ez idő szerint semminemű, kiváltképen bárminemű egyenes adófelemelést nem:

azért, mert Magyarország egyenes adókban, még inkább földadóban már ma is jelentékenyen többet fizet, mint a művelt nyugat hasonló egalj alatt fekvő bár melyik országának népe; mert ezen nagy adó már is az adózóknak, tehát a nemzetnek törzs vagyonát támadja meg és pusztítja lassanként;

mert az adózó nép a közelmúltak rossz éveiben a mostani adót sem volt képes megfizetni, annál kevésbé fogná elviselni hasonló mostoha körülmények közt a még magasabbra csigázni szándékolt nagyobb terheket, és végre mert

nem szavaznám meg ezen adóemelést különösen a jelen kormányának, mert nem vagyok, nem lehetek abban biztos, hogy a nemzet által nyújtandó ezen újabb áldozatokat nem fogja-e egy szép napon — ennek rendelkezésére bocsátani, eddig tanúsított készsége szerint, — ugymond Somssich.

Állítottam először, hogy Magyarország népei egyenes adóban, még inkább földadóban aránylag többet fizetnek már ma is, mint a művelt nyugat hasonló egalj alatt fekvő bármelyik államnak népei.

Magyarország egyenes adója az összes bevételnek majdnem egyharmadát fizeti, addig Poroszország egyenes adója csak egyhatod, Franciaország pedig alig egyhated részben egészíti ki az összes évi jövedelmeket.

Még kedvezőlenebb az arány a földadóban mert még e címen Poroszország alig 17 részben járul az összes bevételhez; addig mi Magyarországon földadó címen az összes bevételnek egyhated részét fizetjük. Ezek szerint tehát Magyarország egyenes adókban aránylag kétszerannyival, földadóban pedig több mint kétszer, illetőleg háromszor annyival járul a közjövödelmekhez, mint Francia-és Poroszország. Hát ha még a föld jövedelmét és árát hasonlítani össze, akkor az arány Magyarországra nézve még kedvezőlenebb lenne.

Állítottam másodsor, hogy ezen nagy adók már is az adózóknak törzs vagyonát, tehát a nemzeti törzsvagyont támadják meg, — a mit ismét statisztikai adatokkal lehet bebizonyítani, mely adatokat legkevesebb fáradtsággal találhatjuk fel jelen fiatal nemzetgazdászunk, Széchenyi Imre grófnak amerikai leveleihez írt becses függelékében, melyek szerint: 1876-tól 1880-ig, tehát 5 év alatt 83,193 birtok árvereztetett el végrehajtás útján és — a mi még szomorubb tanúságot tesz sanyaru vagyoni állapotunkról, ez az, hogy ezen 83,193 ilyen kényszer-árverezés folytán, 23,575 birtok nem volt képes terheit tisztázni. Ez, gondolom, elég bizonyosága annak, hogy egyeseknek vagyona, tehát a nemzet vagyona pusztul a nagy adók miatt, melyek már a jövedelmekből nem, hanem csak a tőke rovására hajthatók be!

Igy beszélt Somssich és többben, de mások ellenkező nézeten vannak s végre is bizonyos, hogy az adót mégis csak emelni fogják.

A szülők figyelmébe.

A pozsonyi m. kir. szőlőszeti és kertészeti iskolai igazgatóság részéről — az 1884 január 1-én kezdődő tanfolyamra — hat darab 150 frtos és négy darab 100 frtos ösztöndíjra nyújtattik pályázat, a mely 6. szegekért a felvett növendék teljes ellátásban részesítették. A belépni óhajtó növendéktől megkívánatik, hogy kérvénye mellé következő okmányokat csatoljon: 1. A 16 évet meghaladó életkort igazoló keresztlevél. 2. Erős egészséges, munkát bíró testalkat és védhímlővel beoltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány. 3. A magyar nyelvnek szó és írásban való legalább némi ismerete. 4. Legalább 4 elemi osztályt jó sikerrel történt bevezését igazoló iskolai bizonyítvány. 6. A szülőnek vagy gyámnak beleegyezése — illetőleg ama kötelező nyilatkozata, mely szerint a növendék a tanodát csak az intézet felügyelő bizottsága és az intézet igazgatóságának beleegyezésével hagyhatja el. 7. Fehérnemű — s egyéb ruhával a növendék magát kellőleg ellátni tartozik, — ugy szinte ő gondoskodik író és rajzeszközökről, nemkülönben fűrészs és egyéb kisebb eszközökről. 8. Idősebbeknek, katonai kötelezettségüknek eleget tetteknek, vagy ettől menteseknek, végül a szőlőszet, kertészeti és pincészetben vagy ezekkel rokon meserségben jártasoknak a felvételnél előny adatik. Az itt felsorolt okmányokkal felszerelt kérvények legkésőbb folyó évi december hó 25-ig a pozsonyi m. kir. szőlőszeti és kertészeti iskola igazgatóságához nyújtandók be, honnan a fel- vagy felnem vételről a legrövidebb idő alatt tudósítást nyernek. A kik az intézetben saját költségükön belépni óhajtanak, mint ilyenek az intézetben kívül kötelesek lakás és étellemezésről gondoskodni, — de minden tekintetben az intézet törvényeinek, mint az ösztöndíjasok leszenek alávetve.

Szentési hírek és közlemények.

— **Értesítetnek** az illetők, hogy Kecskeméten a 4 ik huszárezred 4-ik századánál f. évi dec. hó 16-án a szokott feltételek mellett 4 drb honvédlő tartásra ki fog adatni.

— **A karácsonyi legátus** Kutas Bálint polgármestert Bálint fia lesz, kit az egyház tanácsa e vegből a debreceni főiskolától kikért.

— **Nevezetes határozatot** hozott a ref. egyház tanácsa közelebbi ülésében. Határozatba ment ugyanis, hogy a régi kántori lak, s az ezzel szomszédos parochia helyére egy díszes épület emeltesék, mely ne csak lelkesül lakul szolgáljon, hanem részben bérben kiadható is legyen. Az építéshez pedig még a tavaszon hozzá fognak, s egy 10 tagu bizottság ki is van már küldve, melynek feladata a tervezet megállapítása és a pénz beszerzés felől gondoskodni. — Csak örvendeni lehet az egyház tanács eme határozata felett, már csak azért is, mert ezen emelendő épület városunk főterének emeléséhez nem kis mértékben van hivatalba hozzá járulni. S ha ez elkészül, s majdan a vendéglő helyére valami díszesebb épület emeltetik, no meg ha az a bizonyos vén elült ház eláttetik onnan a másik sarokról, lesz Szentésnek egy olyan szép tere, melyet nagyon sok város megirigyelhetne tőle.

— **Néhai Borbély Lajos** volt városi képviselő özvegye, szül. Zsarkóki Erzsébet asszony, a ref. egyháznak, végrendeletileg 2 fertály földet hagyományozott.

— **A helybeli ág.** hitv. egyháznál vasárnap ment végbe a pap választás, midőn is a mostani ideiglenes lelkész, tisz. Petrovics Soma ur, egyhangulag rendes lelkésszé megválasztott.

— **A helybeli 48-as kör** helyiségében, f. hó 9-én d. u. megkezdődnek a felolvasások, melyekre nem kör tagok is szívesen láttatnak. Az első felolvasást Pólya Ferenc ur tartandja.

— **Egy 14 éves** gyermek öngyilkossága. Szerdán a Keresztúri József vekezugyi tanyájában egy Varga Sándor nevű 14 éves fiú felakasztotta magát. El se lehet gondolni hogy mi vitte e végzetes tette, annyival is inkább mert helyével meg volt elégedve, s tette elkövetése előtt is közvetlenül, egy pajtásával a legvidámabban játszadozott. A gyerek különben egy alacsony öl gerendijára egy rozg kötőfékre akasztotta magát, oly formán hogy abba bele dugta a fejét s azután letérdelt. Így találták meg halva.

— **Említettük** mult számunkban, hogy 2 szentesi embert u. m. Sipos Mátyás és Bodor Györgyöt elfogták s elkísérték Orosházára, azon gyanuból mintha az illetők a Szabó István csikain elkövetni szándékolt rablásban részesek lettek volna. A szembesítésnél azonban kitént hogy teljesen ártatlanok voltak, s mások helyett fogattak el. Haza is bocsátották őket azonnal. Bizony ez igen kellemetlen esemény az illetőkre nézve, de némileg vigasztalásukul szolgálhat az, hogy ilyes tévedések kikerülhetetlenek, s másokon is megtörténhetnek.

— **Nagy szerencsétlenség** érte Tóth Árpád urat, a nagy-gőzmalom derék ügyekví vezetőjét. Nevezett úr ugyanis, ki mióta e malom vezetését átvette, a legnagyobb odaadással azon működik, hogy áldozattal is, a közönség fokozott igényeink megfélemlessen, s épen e buzgósága miatt sujtattott most érzékeny csapással. Nevezetesen, a héten, midőn épen a gépezetet vizsgálta volna, egyik kerék oda kapta jobb keze fejét s azt nagy mértékben összetörte. A szomorú eset, mindenféle a legmélyebb sajnálkozást keltett.

— **Városunk területén** ismét kitént a gyermekek oly nagy pusztítója, a roncsoló toroklobb, a mennyiben a hó elején, egy gyermek e félelmes betegséggel áldozatul esett. A hatóság rögtön megtette a legerélyesebb ovrendszabályokat s a szülők is figyelmeztetjük, hogy mihelyt gyerekeiknél bármilyen kis mértékű torokbajt észrevesznek arról azonnal jelentést tenni el ne mulasszák.

— **Rég bosszant** már minden vallásos embert azon körülmény, hogy a piacon vasárnap isteni tisztelet alatt is széltere árulnak s nem egyszer éktelen lármával zavarják a hívek ájtatoskodását. Felhozta e viszás dolgot a közelebbi ref. egyház tanács gyűlésen, az egyház buzgó főgondnoka Kristó Nagy István ur, s indítványozta, hogy e visszaélés megszüntetése iránt a hatósághoz átirat intéztessék. Ez indítvány nagy helyesléssel el is fogadtatott, s nincs kétségünk, hogy az illető hatóság ez ügyben — mint különben már régebben kellett volna — erélyesen intézkedni fog.

— **Jótékonyág.** A rom. kath. egyháztanács a központi és felsőparti elemi iskolák szegénysorsú növendékei között, a tél beálltával téli ruhákat fog kiosztani. Kiosztás alá kerül: 19 kabát, 10 nadrág, 2 mellény, 8 pár csizma, 6 kalap, és 4 szoknya. — Fel kell e helyen említenünk azt, hogy a nemes célra tett kiadásokat, nem az egyház viseli, hanem a Haris és Boggyó alapítványok több

évi kamataiból fedeztetik; már pedig az egyház előjárása a nevelés-oktatás iránti őszinte érdeklődésének az által is fényes jelét adhatná, ha az egyház költségvetésébe évenként felvenne bizonyos összeget az árva és szegény gyermekek téli felruházására, hogy így aztán a téli időszakban is lehetővé tételnek nekik az iskola látogatás.

— **A nagyvölgyi** régi elzárt ref. temetőt, heréssé változtatták, mindazonáltal a még fenálló sírkövek és fejfák kegyeletesen érintetlenül hagyottak.

— **Az ugynevezett Sajtós házat** Götzl Izák vette meg.

— **Az a csodálatos veres fény**, mely mult héten nálunk is látható volt, mint mindenfelől jelentik Európa szerzte magára vonja a figyelmet, s nem csak este, hanem napfeljötté előtt is látszott, s pedig több nap egymásután. Egyébiránt természetével még most sincsenek tisztában. Némelyek a Biella fele óriási üstökös csóvájának, mások világi por izzásának tartják, mások pedig egyéb magyarázatokkal próbálják milétét megfejteni. A nép pedig sok helyen, valami nagy háború vagy dögvész előhírnökének tartja a csodás égi jelenséget.

— **ÜZLETI ÉRTESETÉS.** Szentes, 1883. december 7. A gabona üzlet a hét folytán mind a kül-, mind a bel-földi piacokon lanyha és hátráló irányzatot mutat. Különösen a tavaszra át adandó buza ára ment nagyon vissza 30—40 kral mázsásként. Hozzá járul nálunk még a fennforgó szállítási nehézség, és az eladók viszatartása. Heti vásárukra úgy szólván semmi behozatal nem volt, az árak így csak névlegeseknek mondhatók. Jó minőségű buza 8 frt 40 kr, 8 frt 70 kr. helyi helyi 8 frt 80 kr. mm. Árpa köb 5 frt 40 kr. Uj kukorica köb 4 frt 80 kr. kukorica ápril, májusba átadva 5 frt 29 kr. mm. Köles mm. 6 frt 29 kr. Zab mint. Hizott sertés élő állapotba kel 40—42 kr. kija, levonva párjánál 45 kilót az életre 4 százalékkal. Uj szalonna bécsi mázsája 24—25 frt. Gyapjú tavasszal átadva 70—80 frt bécsi mázsája.

— **Kivonat Szentes város híresztelő könyvéből:** Balog Antai I. t. 424 számú házában egy szoba hasznos bérbe kiadó. — Szalai József nyugalmazott tanítónak I. t. 335. sz. kiscsörgős utcai háza, nagyhegy 406 [] öl szőlője. és kistőkői 2 hold szántó földje eladó. értekezni lehet I. t. 135 sz. házában. — Balog Imre III t. 296 sz. ai. lakosnak Dónáton 9 kúp kukorica szára van eladó. — Szilágyi Imre II t. 135 sz. ai. lakosnak Dónáton 10 hold földje kukorica alá pénzért kiadó. — Gibic János I. t. 652. sz. háza eladó. — Babós József házában két szoba, egy konyha, egy kamara szent-György naptól kiadó.

VEGYES.

— A milimosok versengése. Schwarzenberg hg. és Rothsild báró palotái határosak. De míg a paloták szépen megférnek egymással, annál nagyobb ellenségeskedésben él egymással a két millimos. Rothsild báró nagyobbítani akarta parkját, és Schwarzenberg hg. eleinte hajlandónak mutatkozott zöldes kertjét, mely a Rothsild parkjával határos, eladni szomszédjának. Midőn azonban az írást megindultak az alkudozások, a herceg tudni sem akart a dologról, dacára annak, hogy szomszédja 70,000 frtot ígért neki a kis területért. Rothsild bárót emiatt nagy bosszúság fogta el és bosszúságában — midőn ép kertjében sétált — egyszerre csak arra a felfedezésre jut, hogy Schwarzenberg hg. műtermének fele az ő telken épült. Azelőtt sohasem vette ezt észre. Most azonban udvariasan felszólította a herceget, hogy romboltatná le a műtermet, ez azonban határozottan vonakodott ezt megtenni. Rothsild báró átadta az ügyet ügyvédének; a dolog pörre került és a bíróság azt határozta, hogy a herceg köteles lebontatni a műtermet. A hercegi millimos erre fel szállított több műépítőt, hogy csináljanak neki terveket hat emeletes házak építésére, melyeket úgy kell építeni, hogy a kiállítást teljesen elvegyék. és a herceg kiadta a rendeletet az építésre. Rothsild báró e miatt magánkívül van a bosszúságtól és el is határozta, hogy parkja határán egy óriás magas falat építtessen. Így bosszantják egymást a millimosok.

— **Csodás orvosi műtét.** Dr. Rapsák Emil orosházi fiatal orvoshoz oly beteget vittek, ki élet és halál közt vívódott s ki e beteget látta, mást nem mondhatott, mint azt: jobb volna, ha e nyomorultnak mielőbb a koporsót rendelnék meg, hogy sem még orvoshoz viszik. Ez az ember Szemenyei György gépész volt s mint ilyen, a községtől távol egy tanyán az a baleset érte, hogy foglalkozása közben balkezét a fedezetről leeső szij átkapta s az embert a levegőben háromszor megforgatva, a földre vágta. A jalkiállításra először a szerencsétlent már eszméletlenül találták, de hogyan? Balkeze a vállból lapockával együtt és az egész balrész

hús és izomrostjai a testből elszakítva a forgó szij körül hányattak szerzte szét. Ezt a szó teljes értelmében haldokló „félembert“ a jó távolban levő tanyáról azonnal dr. Rapsák Emilhez vitték be Orosházára orvosi kezelés végett. Az utközben is már nagyon elvérzett szerencsétlen embert említett orvos roncsolt testrészeinek lehámzása, véreinek gyors lekötése, a modern orvosi tudományok rendkívül ügyes alkalmazása által a hatátnak kándidált szerencsétlen ember hét heti kínos betegsége után teljesen lábra állt.

— 480,000 keresztelt gyermek. XIII. Leo pápa mult héten fogadta a „De la sainte enfance“ társulat igazgatóját. E társulat pogánygyermek keresztelésével és a keresztiségre való előkészítésével foglalkozik. Az igazgató XIII. Leo pápának részletes kimutatást adott, mely szerint a társulat a mult évben 480,000 pogány gyermeket látott el a keresztiséggel; most ismét 90,000 gyermeket készít elő a keresztiségre.

— Nyitra mély elszomorodást keltett a megye egyik legkitünőbb orvosának, dr. Huszárnak gyászos esete. Dr. Huszár nemrég egy viziszonnyban meghalt embert boncolt s csak jóval a műtét után vette észre, hogy boncolás közben egyik újat kissé megvágta a bontókéssel. Kitétte az alig látható sebet és többet nem gondolt vele. — Pár nap előtt azonban a jeles orvos borzadva vette magán észre a veszteség kétségtelen jeleit, s nem sokára Dr. Huszáron egész iszonyatosságában tört ki a veszteség és a java korabeli ember néhány napi leirhatatlan szenvedés után tudománya áldozatául esett.

— A pápa háztartása évenként körülbelül 20 millió frankba kerül. Mivel azonban újabb időben a pétérfillegre nagyon vékonyan kezdenek befolyani, elhatározta ő szentsége, hogy nagyobb takarékoságot léptet életbe s az udvari cselédség egy részét elbocsátja.

— Ilija Dobrics sati legény, halálosan beleszeretett Aleksics Angjeliába és elhatározta, hogy minden áron nőül veszi. A leány beleegyezett, de Ilija hadköteles volt és nem tudott magának engedélyt kieszközölni a házasságra. De a határőrt mindez nem igen aggasztotta. Egy szép napon, midőn Angjelija szülei nem voltak odahaza, Ilija a násznéppel elment kedveséért és ezzel együtt kurjongatva, danolva visszatért saját lakására, hol megtartották a lakodalmas ünnepet és reggelie mulattak. Másnap Angjelija szülei hazamentek és csodálkozva látták, hogy távollétükben a vőlegény nemcsak a menyasszonyt, hanem egy szekrényben elzárt, összekuporgatott 100 frtot is magával vitt. Az öreg Alekisis jelentést tett a csendőröknek, a kik a tüzes vőlegényt letartóztatták.

— Aradról egy 5 éves kis iskolás leány kérvényt írt a királyhoz és általa Mária Valéria főhercegnőhöz, s kérte a királykisasszonyt, hogy elviselt ruháival ajándékozza őt meg. Nagyon szegény mint mondja, és tanítónő akarna lenni. A kérvény a belügyminister után az aradi városi tanácshoz küldetett le vélemény adás végett.

— Amerikai családok. Idegen embereknek Amerikában vigyázni kell, mert néha épen akkor szedik rá, mikor azt hiszi, nemesen cselekedett. Egy levelező írja, hogy nem rég Newyorkban egy kiz gőzösön indult Brooklinba, hova még vagy ezer ember indult vele. Utközben észreveszik hogy a hajó egyik végén egy szegény, elnyomorodott asszony ül gyermekével, kit rongyaival takargat. Nagy sajnálkozás volt az utasok közt. Egy öreg ur hangosan felkiáltott, hogy mégis gyalázatos a sors. Egyiknek milliókat ad, míg a másikat megfosztja a napi ételmétől. Az öreg ur mellett közvetlenül egy igen elegans hölgy ült, ki guyonosan így szólt: „Uram! Mindenki csak beszél, de nem tesz! Ön is prédikál, de csak is prédikál!“ — „Asszonyom! Én adni is szoktam!“ — Meglátjuk! viszonzá az elegans hölgy nemes felhevüléssel és ment a szegény asszonyhoz, levette a nyakán levő perselyt, oda vitte az öreg urhoz miután maga őt dollár dobott bele. Az öreg ur kivette erszényét és husz dollárral vágott vissza. Az asszony meghajította magát és ment tovább a közönséghez. Sokan adtak, majdnem mindenki adott, úgy hogy háromszor egymás után kellett kiüríteni a nagy perselyt. A szegény magán kívül volt örömben. A közönség el volt ragadtatva az eredmény fölött. Levelező nem győzte eléggé magasztalni a szerencsétlenség irányában nyilatkozó bőkezőséget. Egy órával később találkozott a koldusnővel, mikor egy rozszant, piszkos leubuja kullogott be. Csakhamar utána ment az öreg ur és utána nyomban az elegans dáma. A levelező kíváncsiságból utánuk ment, hát látja, hogy a három jómadár ott a begyűlt pénzen szépen megosztottak. Mert mind hárman egy csaló társasághoz tartoztak, s a hajókon ily módon csalták a szánakozó szívű közönséget.

— Az öngyilkosok statisztikájából nagyérdemű adatokat közöl a Statisztikai havi Füzetek legújabb száma. Az 1876—1882. évekről ad összehasonlító statisztikát, melyből kitűnik, hogy Budapest Európának negyedik

városa, melyben a legtöbb öngyilkosság történik. Az első Lipc e, hol 1880-ban 10,000 közül 560 végezte ki magát, Budapesten 391, míg Edinburghban csak 30. Budapestben a legtöbb öngyilkos 20-ik és 30-ik év közötti életkorból való: 300 ember, míg 20 éven alul csak 90, és 60 éven felül 95 egyén vetette el magát az életet. 1876-tól 1882-ig 700 férfi és 221 nő, összesen 921 ember lett öngyilkos a fővárosban. A férfiak leg többje (311) lőfegyverhez nyúlt, míg nő e nagy számmal szemben csak 12 oltotta ki életét golyóval. A nők közül a legtöbb (75) foszfor-oldatot ivott; férfi csak 17 használta e legkönnyebben hozzáférhető mérget. Kéksav által 11 férfi, 3 nő, luggal 8 férfi 26 nő, morphiummal 9 férfi, 10 nő, arzenikkal 3 férfi, 1 nő, mérgezte meg magát; az önmérgezések összes száma 72 férfi, 127 nő. Az öngyilkos férfiak a lőfegyver után leg többször használták életük kioltására a köteleit: 223 esetben, míg nő csak 29 esetben. Gégejét metszette el 23 férfi, 6 nő, vízbe fojtotta magát 21 férfi 24 nő, robogó vonat elé feküdt 7 férfi, 2 nő, magasból ugrott le 19 férfi, 10 nő. Külső erőszak által összesen öngyilkos lett 228 férfi és 94 nő, tehát a nők inkább nyulnak a mérgepohárhoz, mert az összes öngyilkos nőknek több mint fele mergezi meg magát. Az 1876—1882. években a férfi öngyilkosok száma: 117 az iparos osztályból került ki; második helyen állanak a napszámosok 75, hivatalnok 58, kereskedő és iparossegéd 51, katona 47, kereskedő 39, szolga 29, egyetemi tanár, író, háziur 2—2, színész, pap, földbirtokeos 1—1, egyetemi tanuló 12, más tanuló 8, orvos 4, és — sirásó 1 lett öngyilkos. A nőöngyilkosok között a legnagyobb számot (69) a cselédek adják, utánuk következnek 27 napszámosnő, 16 varrónő, 15 iparos neje; hivatalnok neje 6, katonatiszt neje 1, özvegnő 5 végezte ki magát.

— A vasuti szerencsétlenség történt Zirlen. Az insbrucki tehervonat oly roppant sebességgel rohogott be az állomásra, hogy az emberek csodálkozva nezték és kérdezték: a zirli állomáson nem is akar megállapodni a vonat? A vonat azonban kiugrott a váltóról és nem volt megállítható, pedig szemben jött épen a személyvonat. Roppant kínos pillanat volt, a mely következett a nézőkre. Mindinkább közeledett egymáshoz a két mozdony s végre óriási erővel csapólt össze és zuzott-tört mindent a mit törhetett. — A személyvonat teherkocsija egészen összezuzodott, úgy hogy a deszkaszékek és fa-gerendák töllele meredeztek. Tetejében volt a csodálatosképen megmenekült mozdonyvezető, kit a véletlen mentett meg, hogy épen maradjon. A fekező úgy repült ki az ablakon mintha lapdaként dobták volna ki. Arcra bukott és fejét, gomyrát úgy megütötte, hogy ajultán rogyot össze. Nagy sebesülés nem történt csak a harmadik osztályu utasok szenvedtek kisebb sérüléseket. Egy paraszt asszony, leány és egy fiu egymást törte össze a koccanással. Kőd nem volt s így erre nem fogható a baj, csupán a váltóról való kisiklásnak.

A P R Ó S Á G.

Furcsa sirirat. Egy párisi temetőben ezen sirirat olvasható: „Itt nyugszik Alez ur, gyászolva családja egy része által.

* * *

A telefon hátránya. Férj: Bámulatos, mit mindent tesznek az emberek most már a messzeszólóval! Ha telefonunkat összekapcsoljuk a templommal, meghalhatod vasárnap a prédikációt, a nélkül, hogy kilépnél a lakásunkból. Intézkedjem ez iránt? — Feleség: Az istenért ne... telefonon át nem láthatnák az ui kalapomat.

* * *

Egy bankár lelkendezve rohan egyik barátjához: „Ah barátom, feleségem megszökött!“ — Szent isten! És kivel?“ — „A pénzemmel!!!“

* * *

Édes a bosszu. Megverték a szülék két kis gyereket.

— Várj csak szólt az egyik kis bűnös a másikhoz, legyenek csak nekünk is gyerekeink, majd jól megverjük őket!

* * *

Olvassák az ítéletet a bűnös felett, mely élethossziglani fogságra szólott. Midőn az elítélt hallja ezt, ilyen szavakkal fordul a bírósághoz: de csak remélem, hogy ebbe azt a felesztendei vizsgálati fogságot is beleszámítják, a mit már kiírtam?

* * *

Vigasztalás. Az özvegy férje behantolt sirjánál önmagát vigasztalva így sohajtott fel:

— No ezután már legalább tudni fogom, hogy hol töltöd az éjszakákat!

* * *

Valami andencián volt a székely atyafi a királynál. Midőn haza jött, kérde tőle a felesége, hogy hát milyen ember az a király.

— Hát, tudod, — felelt a székely — csak jó ember volna, hanem biz a nagyon fősvény, mert még csak egy pohár pálinkával sem kínált meg.